

KATOLIŠKI GLAS

TAXE PERÇUE	GORIZIA	SETTIMANALE - REDAZIONE E AMMINISTRAZIONE: RIVA PIAZZUTTA, 18 34170 GORIZIA - TELEFONO 0481 - 533177 - DIRETTORE RESPONSABILE: MONS. MOČNIK FRANCESCO - REGISTR. TRIBUNALE DI GORIZIA N. 5 DEL 28 - 01 - 1949 - SPEDIZIONE IN ABBONAMENTO POSTALE - GRUPPO 11/70% AUTORIZZAZIONE DIREZIONE PROVINCIALE P. T. DI GORIZIA	UREDNIŠTVO IN UPRAVA:	Riva Piazzutta, 18 - 34170 GORIZIA - GORICA Tel. 0481 - 533177 - Telefax 533177 Poštni t/rn 11234499
TASSA RISCOSSA	ITALY		Poduredništvo: Vicolo delle Rose, 7 - 34135 Trieste - Trst - Tel. 040 - 414646	

Začetek našega odrešenja

Liturgično ali cerkveno leto je leto našega odrešenja. Prehodili bomo skrivnost Kristusovo, ki je skrivnost odrešenja človeškega rodu. Bog pa je hotel s to skrivnostjo najtesneje povezati svojo Mater Marijo. Njeno brezmadežno Spočetje pomeni začetek tega božjega odrešenjskega načrta. O tem razmišlja zadnji koncil takole:

»Oče usmiljenja je hotel, naj v božjih sklepih vnaprej določena mati pred izvršitvijo učlovečenja da svojo privolitev, da bi tako žena prispevala tudi k življenju, kakor je prispevala k smrti. To na najbolj vzvišen način velja o Jezusovi materi, katera je dala svetu Življenje samo, ki vse prenavlja, in katero je Bog obogatil z darovi, vrednimi takšne naloge. Zato ni nič čudnega, če je pri cerkvenih očetih prišlo v navado, da so božjo Porodnico imenovali vso sveto in prosto vsakega madeža greha, oblikovano od Sv. Duha, tako rekoč za novo snov in za novo stvar. Od prvega trenutka s sijajem edinstvene svetosti obdarjeno nazareško Devico pozdravi angel ob oznanjenju po božjem naročilu kot »milosti polno«, in Marija odgovori nebeskemu poslancu: »Glej, dekla sem Gospodova, zgodil se mi po tvoji besedi.« Tako je Marija, Adamova hči, pritrdila božji besedi in postala Jezusova mati. In ko je z vsem srcem in neovirano od kakršnega koli greha sprejela odrešitveno božjo voljo, je sama

sebe kot Gospodovo dekle popolnoma posvetila osebi in delu svojega Sina in se s tem pod njim in z njim po milosti vse-mogočnega Boga postavila v službo skrivnosti odrešenja« (LG 56).

Praznik brezmadežnega spočetja Marije Device je zato praznik Marijin, a tudi nas vseh, ki nas je Kristus odrešil.

Sovjetski obisk v Rimu in Vatikanu

Ameriško - ruski vrh na Malti

Zgodovina se danes obrača vse bolj naglo, kot smo bili doslej navajeni. Če je v prejšnjem stoletju nemški filozof G. Fr. W. Hegel zapisal, da je vse, kar je stvarno, tudi umno, je seveda izhajal iz določene miselne predpostavke, ki v dejanskem razvoju ni vedno obveljala. Vsekakor pa je tudi tu večkrat prišlo do izjem, ko se je stvarnost pokazala za skladno z umnostjo. Morda bi to lahko zlasti danes obveljalo ob nedavnih dogodkih in posebej v političnem razvoju zadnjih dni. Sovjetski voditelj Mihajl Gorbačov, mož »perestrojke« in »glasnosti«, se je prav pred dnevi podal na obisk v Rim in Vatikan, dan kasneje pa se je sestal z ameriškim predsednikom Bushem na otoku Malta.

V teh dneh je velik preobrat v samem dogajanju vzhodnoevropskih držav. V nemški demokratični republiko je padel ves strankarski aparat z generalnim tajnikom Egonom Krenzen na čelu (nekdanjega voditelja Ericha Honeckerja so celo izključili iz stranke). Na Češkoslovaškem je prišlo do prve koalicijske vlade (v njej je več nekomunističnih ministrov, med drugimi podpredsednik protestantski pastor, minister pa član krščanske ljudske stranke). Ostale dežele vzhodne bloka obračajo silni prevrti. Referendum na Madžarskem je recimo postavil vlado v manjšino, itd.

GORBAČOV V RIMU

V soboto se je zaključil rimski obisk predsednika Sovjetske zveze (in generalnega tajnika KPSZ) Mihajla Gorbačova v Rimu. Bil je najprej gost predsednika republike F. Cossiga in nato predsednika vlade G. Andreottija. Razgovorov sta se udeležila oba zunanja ministra, za Italijo De Michelis in za ZSSR Ševarnadze. V Rimu (in nato na kratkem obisku v Milanu) je sovjetski voditelj imel velik osebni uspeh in posebej doživel priljubljenost pri italijanskih množicah. Povsod je ruskega voditelja in »velikega reformatorja« pozdravila številna množica, ki je v njem verjetno pozdravila predvsem pogumne reforme v sami Sovjetski zvezi, obenem pa tudi nove procese demokratizacije v državah vzhodne Evrope.

Na srečanjih z italijanskimi voditelji je sovjetski prvak odločno poudarjal novo vlogo svoje reformistične politike. Prav tako je šlo pri rimskih pogovorih za važne odločitve in podpise gospodarskega sodelovanja med Italijo in Sovjetsko zvezo. Zanimiv je bil tudi pogovor Gorbačov na rimskem županstvu na Kapitolu, kjer je zelo poudarjal humanistične vrednote in sedanje obrate v zgodovini.

V Milanu pa se je sovjetski voditelj sestal predvsem s predstavniki gospodarskega sveta (med njimi Agnelli, predsednik IRI-ja Nobili in drugi). Tudi tu je Gorbačov podal nekaj zanimivih misli v zvezi z novimi možnostmi medsebojnega gospodarskega sodelovanja, tako tudi o možnosti odprtja skupnih denarnih zavodov. Na tiskovni konferenci na gradu Sforza sta nato Gorbačov kot Andreotti odgovarjala na razna vprašanja predstavnikov svetovnega tiska. Zanimivo je bilo vprašanje ravnatelja oddaj TG 2, ki ga je vprašal o morebitni obsodbi sedanjega vodstva SZ vdora na Češkoslovaško. Gorbačov tu ni neposredno odgovoril, vendar je bilo iz celotnega odgovora razvidno, da je takrat soglašal s »praško pomladjo«, čeprav je potem prišlo do kritičnih situacij.

PRI SLOVANSKEM PAPEZU

Višek obiska v Rimu pa je za sovjetskega voditelja predstavljala obisk v Vatikanu, kjer ga je v posebni in nadvse dolgi avdienci sprejel papež Janez Pavel II. Marsikateri italijanski listi so pri tem pisali o pogovoru med dvema Slovonom. In res sta se ruski predsednik in poljski papež srečala v pristrnem in ne-

Papež Janez Pavel II. v pogovoru z ruskim voditeljem Gorbačovom

posrednem razgovoru (brez tolmača, saj je pogovor potekal v ruščini).

Kaj sta si povedala kremeljski voditelj in poglavar katoliške Cerkve? Uradni komunikaciji so bili v tem zelo diplomatski, čeprav tudi po svoje zgovorni. Slo je za zgodovinski trenutek, ko se je stalil led med Vatikanom in Moskvo. Res je, recimo, že papeža Pavla VI. obiskal takratni sovjetski predsednik Podgorni, ki pa ni bil — kot danes Gorbačov — tudi generalni tajnik komunistične partije ZSSR. Med tem se je tudi kolo zgodovine na široko obrnilo, zaradi česar ima sedanji sovjetski obisk za Leonovim obzidjem vse drugačen pomen.

Gorbačov je med drugim dejal papežu, da bodo v Sovjetski zvezi v kratkem sprejeli nov zakon o svobodi vesti in veropovesti. Obenem je papeža uradno povabil v Moskvo. Prav tako je prišlo do sklepa o navezavi uradnih odnosov med ZSSR in Svetim sedežem. Izgleda tudi, da pride do uradnega priznanja ukrajinske uniatske Cerkve.

Vsekakor je sovjetski obisk v Vatikanu globoko odjeknil v svetovni javnosti. V delegaciji iz Moskve je bil tudi pravoslavni metropolit Juvenalij. Gotovo bo med tem časom prišlo do še nadaljnjih razpletov v odnosih tako med Vzhodom

in Zahodom kot tudi med katoliško Cerkvijo in vzhodnim blokom. In prav nedavni rimski obisk je k temu veliko doprinesel.

VRH NA MALTI: ZDA IN ZSSR

Predsednik Gorbačov je v soboto zvečer odpotoval na otok Malto, kjer se je v dneh 2. in 3. decembra srečal z ameriškim predsednikom G. Bushem. Za ta vrh sredi Sredozemlja je vladalo že dolgo veliko pričakovanje. Oba voditelja vesele sta se sestala na vojnih ladjah obeh držav, čeprav je potem zaradi izredne morskne nevihte vrh potekal v bistvu na sovjetski ladji M. Gorki. Razgovori med obeh voditeljska so potekali v bolj neformalnem vzdušju, ki pa je bilo kljub neprijaznemu vremenu zelo plodno in pozitivno. Nedvomno je vsaj za italijansko javnost bil ta pomembni vrh manj popularen in bučen od rimskega obiska sovjetskega voditelja, ki ga je zlasti televizija skoraj v celoti prenašala. Vendar je srečanje na Malti predvsem razbilo led med Moskvo in Washingtonom in to, na najvišji ravni. Na tej ugodni podlagi bo v bodoče vse lažje priti do praktičnih pobud in rešitev v medsebojnih odnosih in v svetovni razorožitvi. Prihodnji vrh bo v ZDA meseca junija. Spectator

Slovenija moja dežela

Miting v Jugoslaviji odpovedan

Zborovanje ali miting, ki bi moral biti v Ljubljani 1. decembra, so organizatorji zadnji hip odpovedali. V sredo, 29. novembra, zvečer je namreč SZDL Srbije dala izjavo, da napovedanega mitinga ne bo.

Slovensko vodstvo je, kot znano, miting prepovedalo, a Srbi so kljub temu vztrajali. Zaradi tega so se slovenske oblasti pripravile, da mitingaše ustavijo že na meji s hrvaško republiko. Zastražili so ceste na meji, železničarji so napovedali bojkot vlakov iz Srbije. Poročali so, da je bilo tiste dni na meji s Hrvaško tako, kot da bi šlo za prehod državne meje. Morda je ta odločnost slovenskih oblasti in pa mnenje zveznega predsedstva, ki tudi ni odobravalo »mitinga resnice« v Ljubljani, tisto, kar je organizatorje prepričalo, da so miting odpovedali. Slovenska javnost pa je bila zelo zaskrbljena, saj je bilo mogoče predvidevati kake nevsede incidente, ki bi lahko sprožili tudi obračunavanje z orožjem. Ta nevarnost je za sedaj mimo. Slovenci so se oddahnili.

Gospodarska blokada Slovenije

Isti odbor, ki je odpovedal miting, je v isti sapi razglasil popoln gospodarski bojkot Slovenije: od Slovencev nič kupiti, Slovencev nič prodati. To naj bi bilo geslo za vsa podjetja v srbski republiko, to je v Srbiji, na Kosovu, v Vojvodini. O tej srbski odločitvi je predsednik slovenske vlade Dušan Sinigoj dejal: »Poziv iz Srbije k prekinitvi sodelovanja institucij iz te republike s Slovenijo bolj kot vse drugo doslej razkriva prave namene take politike. Ta ni prispevek h krepitevi skupnega življenja v Jugoslaviji, ampak odreka pravico do življenja v njej tistim, ki mislijo drugače - oziroma po svoje.«

Napovedani gospodarski bojkot Slovenije pa ni naletel povsod v Srbiji in Črni gori na odobravanje, saj gre za palico z dvema koncima. Vprašanje je, koga bo bolj udarila, slovensko ali srbsko gospodarstvo. O tem je znano, da je na psu. Srbsko gospodarstvo posojilo ni uspelo; v rudniku v Aleksincu je poleg 90 mrtvih rudarjev nastala tudi ogromna materialna škoda; večina srbskih podjetij posluje z izgubo; Kosovo bo doslej na ramenih le

srbske republike. Koga bo palica bolj udarila?

Poleg tega ostale republike niso sprejele srbskega diktata; še naprej hočejo trgovati s Slovenijo. Srbija oz. Milošević je s svojo politiko še bolj osamljen kot je bil.

Ker zvezno predsedstvo ni podprlo mitinga v Ljubljani, so se mitingaši vrgli na predsednika dr. Janeza Drnovška in zahtevajo njegov odstop, ker pač »misli po svoje« in ne po Miloševiću. V Jugoslaviji bodo prihodnji tedni res odločilni za njen obstoj.

Poročilo o pokolu v Kočevskem Rogu

Revija Mladina v 40. števu z dne 17. novembra ima članek o pokolu v Kočevskem Rogu. Članek je pripravil Ivo Zajdel. Sestavljen je na podlagi pričevanja partizana I.G. iz 26. dalmatinske partizanske divizije. Poročevalec je bil dodeljen partizanom, ki so vrnjene spremljali na morišče, sam pa jih ni streljal. Pravi med drugim:

»Zjutraj smo krenili z vlakom v Kočevje, ki je bilo zelo porušeno... Naloga moje čete je bila, da najprej sprejmemo v kasarno tiste, ki so jih privedli slovenski kurirski odredi, hkrati pa so jim v sobah jemali opremo, iskali orožje in zlato.

V Kočevju sem bil osem dni. Dnevno je prihajalo deset in več vlakov z zaplombiranimi vagoni, vedno najmanj deset, včasih tudi po dvajset. Ljudi so pripeljali iz Ljubljane, vendar mogoče tudi iz drugih krajev. Skoraj vsi so bili vojaki-moški, vendar je bilo tudi nekaj žensk... Nekaj je bilo tudi nedoraslih mladeničev, starih petnajst ali šestnajst let... Od tistih, ki so šli skozi moje roke, je bilo več Hrvatov kot Slovencev, vendar je bilo tudi nekaj srbskih četnikov. Ne vem, ktere čete so bile pobite. Vseh pobitih, govorili so o dveh jamah, je bilo od 30 do 40 tisoč v osmih dneh...«

Kaplan med zaporniki v Rusiji

Prvič v povojni Sovjetski zvezi se je zgodilo, da je metropolit (škof) Nikodim iz Harkova dobil dovoljenje, da je lahko šel v jetnišnico in tam govoril jetnikom na prisilnem delu.

V PROTITOKU

Mladi in politika

Ko pridejo mladi v določeno starostno dobo, se njihov krog poznanstev in prijateljev, pa tudi zanimanj počasi razširi. Na srednji šoli ima mlad človek omejeno število prijateljev, ki so navadno sošolci in tovariši iz športne ekipe ali pevskega zbora. Ko pa pridejo na višjo šolo, poznajo sovrstnike iz drugih mestnih predelov in iz vasi, začnejo se vključevati v različne organizacije ipd. Prav v tem obdobju se mladi prvič soočajo s politiko in se začnejo zanjo tudi zanimati. Politika je na šoli skoraj vsakdanja stvar: najprej pride na vrsto pri raznih dijaških stvarkah, potem na bolj osebni ravni, ko mladi eden drugega prepričujejo in vabijo k sodelovanju pri raznih mladinskih političnih skupinah. Šele kasneje začne mlad človek samostojno misliti in postavljati stvari na tehtnico.

MED BESEDAMI IN DEJANJI

Kaj pa postavlja mlad človek na tehtnico, ko se odloča in izbira? Enostravno vrednost idej in dejanj. Na začetku imajo najbrž večjo težo ideje, ki jih je izoblikovala družinska vzgoja ali pa ki si jih prisvoji postopoma, preko družbe, šole, medijev, predvsem pa prijateljev. Tudi na šolah je zato zelo pomembna prisotnost mladinskih političnih skupin. Ta prisotnost pa mora biti vidna, premišljena, učinkovita, za mladega privlačna, drugače se višješolec ne odloči za sodelovanje. Čim pa postane človek bolj stvarjen in kritičen, ga ne zadovoljijo več le besede in ideje, ampak želi videti tudi rezultate.

POLITIKA DANES

Politika danes odloča o vsem: od nje je odvisno ne le to, ali bomo Slovenci v Italiji kdaj sploh uživali t.i. globalno zaščito, od nje so odvisne tudi veliko konkretnije in, če hočemo, bolj vsakdanje in materialne stvari, kot na primer, ali bo slovensko društvo dobilo primeren sedež, ali bo kmetom razlašena zemlja in bodo njive zamenjali sinhrotron in avtoceste ali poštni uradi, od političnega prepričanja je odvisno celo to, ali boš dobil zaposlitev ali ne! Do teh spoznanj se mlad človek dokopuje, čim se spopade s »svetom odraslih«, s »kruto resnico življenja«. Današnji svet sloni na pravilu daš-dam. Mlad človek se bo torej vključil v politično stranko, če bo od tega kaj imel.

SLOVENSKA STRANKA V ITALIJI

Slovenec, ki voli za edino slovensko stranko v Italiji, pa tega ne more delati iz kake preračunljivosti. To pa zato, ker je ta stranka žal veliko šibkejša, kot pa bi mi želeli. Kar lahko svojemu volilcu nudi, je možnost, da bo v določene organe izvoljen slovenski predstavnik, ki naj bi se dosledno in nesebično boril za slovenskega človeka. To je seveda vse lepo in prav. Bog varuj, da bi, še tega ne imeli! Obžalujem le, da je tem izvoljenim predstavnikom večkrat sploh onemogočena možnost delovanja zaradi odporov, pritiskov in pomanjkanja zavaznikov. Naši predstavniki nimajo skoraj nobene moči, nobene oblasti. To pa je v politiki usodno.

ČLOVEK ŽIVI TUDI OD KRUHA

Načelno in pokončno zavzemanje za slovenske pravice je gotovo glavni cilj slovenske stranke. In mladi, ki ne ljubimo kompromisov, bomo to doslednost znali ceniti. Po sili razmer pa je mlad človek pozoren tudi na nekaj drugega. Človek namreč ne živi samo čistega idealizma. Vsi vemo, da nekatere večinske stranke nudijo svojim članom in volilcem določene usluge v konkretnem vsakdanjem življenju. Ne trdim, da bi morala tudi naša slovenska stranka posnemati klientski sistem velikih italijanskih strank, vendar se mi zdi, da bi pa le lahko imela kaj več poslušati tudi za praktične vsakdanje potrebe tistih »idealizmov«, ki jo podpirajo.

Res je, da deluje slovenska stranka v določenih, večkrat zelo težkih pogojih, saj se s politiko skoraj nihče ne ukvarja poklicno. V njej je res veliko dobre volje in idealizma. Vendar pa idealizem ni dovolj. V družbi, ki sloni na pragmatizmu, je včasih potreben tudi »egoizem«, če ne čemo ostati povsem praznih rok. Kako dragocena je lahko npr. včasih majhna pomoč pri iskanju stanovanja ali zaposlitve! Kdor ima oblast, ima namreč moralno dolžnost, da jo uporablja tudi tako: s konkretnimi, drobnimi majhnimi uslugami.

Mladi so na vsak tak korak zelo pozorni. Taka politika bi pri mladih zelo povečala priljubljenost slovenske stranke.

Breda Susič

Jubilej zaslužnega organista

Na prvo adventno nedeljo, 3. decembra 1989, smo se v farni cerkvi v Števerjanu pri sv. maši ob 10^h spomnili našega organista in pevovodje Hermana Srebrnič, ki že 40 let zvesto vrši v naši župniji službo organista in pevovodje.

Na to nas je v začetku maše najprej opozoril domači župnik, nato sta Damijan in Silvana prebrala kratek opis vsega njegovega delovanja v naši župniji v teh 40 letih. Zatem je župnik prebral voščila generalnega vikarja msgr. Silvana Cocolina in brzojav kardinala Casapolija z voščili in apostolskim blagoslovom sv. očeta. Nato je jubilarju izročil brzojav sv. očeta v malem okvirju, pravkar izšlo knjigo v dveh zvezkih »Praznično leto Slovencev« in lepo sliko Števerjana, delo slikarja Andreja Košiča. Ko mu je župnik podal roko in mu čestital, so vsi v cerkvi zaploskali.

Tudi pri tej maši je kot vsako nedeljo Herman igral na orgle, zbor pa je za to priložnost dirigiral Tomaž Tozon. Na koncu smo skupaj zapeli še zahvalno pesem.

Po voščilih zunaj pred cerkvijo smo slavje sklenili v Sedejevem domu, kjer so nam postregli z domačo kapljico in drugimi dobrotami, ki so jih pripravile pridne žene.

V imenu Združenja cerkvenih pevskih zborov iz Gorice je jubilarju čestitala tudi prof. Lojzka Bratuževa in mu izročila v spomin lep praktičen dar.

ZIVLJENJSKA POT HERMANA SREBRNIČA

Herman Srebrnič se je rodil v Medani v številni družini, dne 2. maja 1923. Že v otroških letih se je navduševal za petje in glasbo. S petnajstim letom je vstopil v goriško glasbeno šolo, ki jo je vodil pokojni prof. Emil Komel. Med vojno je večkrat poskušal orglati v domači cerkvi v Medani, kjer je tudi poučeval petje otroke.

Ko je farno občestvo v Števerjanu ostalo brez organista, so se obrnili nanj nekateri števerjanski pevci, ki so hodili tedaj k vajam na Placuto v Gorico, kjer je poučeval petje bivši kobariški dekan Pavlin.

Tako je dobila naša župnija mladega organista. Na prvo adventno nedeljo leta 1949 je g. Herman Srebrnič prvič igral na orglah v števerjanski cerkvi, potem pa je nadaljeval tudi med tednom. Zgodaj zjutraj je prihajal s kolesom iz Gorice, s seboj je pripeljal pevce, ki so stanovali ob poti. Skupaj so z veseljem prihajali vsak dan k zornicam. To službo je nadaljeval z velikim veseljem, ljubeznijo in zavzetostjo do današnjih dni. Če je le prost, za gotovo pride igrati in prepevat tudi k mašam med tednom in s svojim lepim glasom povzdigne lepoto vsakdanjega bogoslužja, pa čeprav je pri sv. maši le nekaj vernikov, ker se pač zaveda, da poje Bogu v čast! Čeprav ni bil rojen v Števerjanu, se je Herman zelo hitro vključil v števerjansko skupnost. Leta ga je pa tudi lepo sprejela medse in še vedno ga vsi spoštujemo in ga imamo radi.

Njegova posebna odlika je vztrajnost in potrpežljivost. Pevske vaje so mu bile vedno poslanstvo in vir izrednega veselja. Za vaje je bil vedno na razpolago — tudi za enega samega pevca. Vedno je pazil, da bi kakega pevca ne užalil ali odbil in ga tako celo izgubil. Zato ni nikoli postopal prestrogo ali z jezo. Globoka vera in narodna zavednost sta mu dajali moči, da je premostil vse težave in prekušnjaje, s katerimi se je srečaval v svojem življenju in pri svojem poslanstvu. Istočasno, ko je vodil mešani pevski zbor, je zbiral k petju tudi otroke in mladino: iz tega otroškega zbora je potem lahko navačil člane za mešani zbor.

Herman je prvi organist po vojni, ki je poleg cerkvenega začel učiti tudi narodno petje.

Pevce je znal navdušiti in organizirati. Vedno je znal poiskati nove člane predvsem med mladino. Če ima Števerjan danes tako številni in mlad zbor, je to prav gotovo njegova zasluga.

Potem ko je skupaj s pevci postavil oder v Borovcih je tam organiziral prvi samostojni koncert pevskega zbora, ki je nastopil z odličnim uspehom s programom pesmi.

Navdušil je pevce da so šli na obisk k msgr. Ivanu Trinku v Trčmun in mu zapeli nekaj lepih slovenskih pesmi. To je Hermana drago stalo: čeprav je bil že prej zaprosil za italijansko državljanstvo, je moral nanj čakati vsaj 20 let (po naročilu iz Benečije so števerjanski orožniki poizvedovali o dogodku).

Vsakega podviga in uspeha pevskega zbora je bil Herman vesel, zato mu tudi

nobena žrtev ni bila pretežka. Posebno pa se je pokazala njegova ne narejena skromnost, ki je sprejel novega dirigenta g. Tomaža Tozona, ker je bil to pogoj, da bi dali zboru novega zagona.

DUHOVNA MISEL:

— »Spreobrnite se, približalo se je namreč božje kraljestvo!«
(Mt 3,2)

Spreminjati svet, ga prenavljati, ustvarjati nove odnose. Vsi o tem govorijo, na poseben način mladi.

Na žalost so to največkrat samo besede. Preveč je takih, ki se umaknejo, ko je treba od besed k dejanjem; ko pridejo na vrsto osebne žrtve. Še vedno je najlažje preločiti odgovornost na ramena drugih in iz varne razdalje opazovati potek dogodkov.

Nič ne pomagajo še tako lepe besede in dobri nameni. Zato moramo resno in odločno zgrabiti za delo. Sami ne zmoremo »teže dneva« (Prim. Mt 6,34). Kristjani vedno in povsod računamo na božjo pomoč, da bi v svojem življenju obrodili »vredne in dobre sadove« (Prim. Mt 3,10).

V adventnem času stopa pred nas možata podoba Janeza Krstnika, ki nas vabi k spreobrnjenju. Spreminjati moramo sebe in druge: samo boljši človek lahko ustvarja boljši svet. Svoja stališča in dejanja moramo presojsati v luči Kristusovega evangelija — Jezusova pot mora postati naša pot.

Jezus je namreč edini, ki lahko dá našemu prizadevanju za vse dobro smisel in cilj: življenje, ki ga hrani ljubezen in najde svojo polno obliko pri Očetu v večnosti.
MILAN NEMAC

Po poteh apostola Pavla

OBISK ISTANBULA

Prvi obisk je bil namenjen cerkvi Sve-tega Odrašenika izven obzidja nekdanjega Carigrada. Cerkev je bila zgrajena v 11. stoletju. Dobro ohranjene freske bizantinske umetnosti so v predverju in stranskem hodniku. Osrednji del s kupolo je večinoma v marmorju, nad tem pa so, ko je bila mošeja, prebelili freske in mozaike ter napisali izreke iz korana. Podobno so muslimani napravili tudi v ostalih cerkvah, ki so jih spremenili v mošeje.

Mozaiki v predverju kažejo dogodke iz Jezusovega življenja in njegove čudeže. V stranskem hodniku pa so freske, ki prikazujejo Jezusovo vstajenje in poslednjo sodbo, ognjeno jezero, kjer so pogubljeni, in vstop izvoljenih v nebesa, prizore iz Stare zaveze, kjer nastopajo angeli, pergameni nebesnega svoda in sv. Jurija. Cerkev je še danes ohranila svojo lepoto in izpoved krščanskega pričevanja.

Nato smo se peljali v moderen hotel s klimatskim zračenjem, ki je bil v mestnem središču. Tu smo imeli vso oskrbo do odhoda. Naslednji dan, 1. avgusta, smo posvetili nadaljnemu ogledu mesta in njegovih zanimivosti. Vstopili smo v dve mošeji, v mošejo Sultana Ahmeta Kamii ali Azurno mošejo, tako poimenovano po modrih majolikah v notranjosti stavbe, in mošejo Solimana Veličastnega iz 16. stol. Ta je najlepša in najbolj bogata na muslimanskih okraških.

Zanimal nas je predvsem ogled muzeja, nekdanje prelepe bazilike sv. Sofije ali božje Modrosti. Od nekdanjega veličastva in krasote ter kupol je ostalo bore malo. Že zunanji videz je skromen, ker ga tlačijo minareti, v notranjosti je še preveč muslimanskih sledov. Nekdanji bizantinski ponos je poteptan v prah in ponižan. Daljni krščanski sledovi so skoro povsem zbrisani.

Romarji iz 10. ali 11. stoletja poročajo, da se je veličastna bazilika lesketala v zlatu in dragocениh kamnih ter v prelepih mozaikih. Tu je prišlo do razkola med rimsko in bizantinsko Cerkvijo, ko je rimski kardinal vrgel papeško bulo izobčenja na glavni oltar cerkve. Najprej so jo izropali in delno požgali križarji (1204), ko so štiri pozlačene konje prenesli pred baziliko sv. Marka v Benetkah, nato pa Turki leta 1453. Od taktat se ni nikdar več dvignila do svoje nekdanje veličastnosti. Ogledali smo si podzemni vodnjak, ki je oskrboval vse bizantinsko mesto in re-

Grof Nikolaj Tolstoj izgubil pravdo

Med slovenskimi begunci po svetu je zbudila veliko pozornost knjiga Nikolaja Tolstoja, potomca pisatelja Leva Tolstoja, ki živi v Angliji, knjiga, ki v njej Tolstoj dolži lorda Aldingtona, da je bil kriv pokola domobrancelj v kozakov v maju in juniju 1945. Tolstoj trdi, da je Aldington, ki je v maju 1945 poveljeval angleškemu V. korpusu na Koroškem, vedel, da bodo vsi vrtnje poklani in jih je kljub temu vrnil Sovjetom in Jugoslovanom. Lord se je pritožil na civilno sodišče zaradi žaljenja časti. Sodišče je sedaj razsodilo, da Aldington ni nič kriv, ker ni vedel za usodo, ki je vrnjene čakala tako v Jugoslaviji kot v Sovjetski zvezi. Sedaj je obče znano, da so tako v eni kot v drugi državi vrnjene res pobili ali pa so pomrli v sovjetskih taboriščih.

Na poroti pa niso tajili, da so begunce proti njihovi volji vrnili in sicer z lažjo, da jih peljejo v Italijo. Priča kapetan Nigel Nicholson je izpovedal: »Zaradi te laži smo se počutili še bolj krive, toda pomagala nam je, da teh ljudi ni bilo treba z bajoneti spraviti na kamione in vlake.«

Slovenska sekcija ITI

Informacije s šolskega področja so kljub raznim medijem večkrat skopje, šolska problematika se pogosto obravnava kot svet zase, ne kot primarna prioriteta za razvoj in rast slovenske narodnostne skupnosti v Italiji.

Zunanjemu opazovalcu se zdi vse rešeno in samo po sebi umljivo, vendar je problemov v šolski stvarnosti nešteto, tudi takih, ki jim pogosto sami šolniki brez podpore staršev, dijakov, javnega mnenja in naših političnih predstavnikov niso kos.

Sindikati slovenske šole občasno osvešča javnost o dogajanju na šolskem področju; tako je pred časom, med drugim, predložil javnosti razne težave, s katerimi se spopadajo profesorji na slovenski sekciji zavoda ITI, in se zavzemal, da bi se v najkrajšem času slovenska sekcija ome-njene šole osamosvojila.

Zato se je odbor SSS - Tajništvo Gorica, dne 10. novembra, srečal s proforskim zborom slovenske sekcije ITI. Predsednik sindikata prof. L. Devetak je pozdravil prisotne in podal kratek zgodovinski prikaz nastanka zavoda, poudaril, kako ta nova šolska pridobitev bogati našo skupnost in se zahvalil njenemu proforskemu zboru za vse opravljeno delo, ki ga terja zaživitev nove šole v italijanskem ambientu in z italijanskimi vodstvenimi organi, predvsem pa rav. Gvadagni, šolskemu skrbniku in pokrajinskemu odborniku M. Špacapanu za prizadevnost in poslušnost pri ustanavljanju in rasti novo pridobljene šole.

Sledila je diskusija, med katero so profesorji slovenske sekcije ITI nakazali, s katerimi naknadnimi problemi se ukvarjajo, tako da skrbijo za slovenski pečat tega zavoda (usklajevanje italijanskih programov s slovenskimi, učbeniki, sekcija nima svojega upravnega in pomožnega osebja, okrnjeno je izvajanje pooblaščenih odlokov itd.). Vsi so bili mnenja, da se mora sekcija čimprej osamosvojiti, saj bo le tako lahko zavod zaživel v polni meri.

V tem smislu je sindikat slov. šol poslal vlogo na pokrajino, v kateri prosi, naj bi prišlo do osamosvojitve tega zavoda (zavod obiskuje primerno število dijakov; po preselitvi v novi šolski center bi se dijaki še naprej posluževali današnjih laboratorijev in bi zato osamosvojitve ne predstavljala za pokrajino velike finančne bremetive itd.). Isto zahtevo, v podporo sindikalni, so poslali na pokrajino tudi proforski zbor, predstavniki staršev in dijakov slovenske sekcije ITI. Če bo zahteva naletela na gluha ušesa, se bo razširila problematika na vse slovenske šole in slovenske politične predstavnike, saj ne moremo zamuditi ugodne priložnosti, ki jo imamo danes, da se sekcija osamosvoji.

Ob koncu prijetnega srečanja so spodbudno vplivale besede svetovalca iz N. Gorice prof. D. Štekarja, ki že več let spremlja delo SSS. Izjavil je, da je na razpolago tudi potrebam slovenske sekcije s strokovnim znanjem in praktično pomočjo, predvsem pa pri organizaciji bodočih stikov z odgovarjajočimi zavodi v Sloveniji.

SI

★
Ali jeste ali pijete, vse delajte v čast božjo in hvaležni bodite. (Sv. Pavel)

Brandeburška vrata v berlinskem zidu

Sklad »Mitja Čuk« — pomagajmo otrokom

Sklad »Mitja Čuk« že vrsto let skrbi za telesni in splošni razvoj otrok, zlasti prizadetih. Za tako človečansko dejavnost pa potrebuje solidarnost in materialno podporo čim širšega kroga ljudi.

V zadnjem času so naporji vodstva usmerjeni v nakup hiše na Proseški ulici na Opčinah, kjer bo omenjeni Sklad lahko razvijal svojo tako potrebno dejavnost. Upravni svet sklada računa na velikodušne podpore, prišel pa je tudi na zamisel, da si pridobi nekaj materialnih sredstev s prodajo umetniških del, ki so mu jih darovali številni slovenski in italijanski slikarji. Te slike so od petka, 1. decembra, razstavljene v posebni dvorani novega sedeža Openske hranilnice in posojilnice. Ob odprtju razstave je spregovorila predsednica Sklada Stanka Čuk, posamezna dela pa sta predstavila prof. Milko Renner in prof. Claudio Martelli.

»Librografica« v našem mestu

V dneh od 5. do 10. decembra se v paviljonih Tržaškega sejma vrstijo številne razstave in pobude v okviru knjižnega sejma »Librografica«. Na njih sodelujejo založbe iz naše dežele ter knjigarne in tiskarne. Predvidena so tudi številna srečanja in predavanja ter okrogle mize.

Pri tem knjižnem sejmu sodeluje osem dežel iz Skupnosti Alpe-Jadran. Med njimi pa ni Slovenije.

Na praznik Brezmadežne bo

SREČANJE MLADINE

v dolinski cerkvi ob 15. uri. Mladi iz Ankara se pripravili lep spored.

Vsi lepo vabljeni!

Trst v vojni 1940-1945

Odborništvu za kulturo tržaške pokrajine in Deželni inštitut za zgodovino osvobodilnega gibanja v Furlaniji-Juljski krajini sta pripravila niz pomembnih srečanj o II. svetovni vojni.

Prvo tako srečanje v obliki okrogle mize je že bilo pred kratkim. Na njem je predsednik omenjenega inštituta Silvano Benvenuti podal vodno poročilo, s svojimi posegi pa so sodelovali Arduino Agnelli, Willer Bordon, Manlio Cecovini, Sergio Coloni in Ivo Jevnikar.

Sredi decembra se bo odvijal seminar na temo Mesta in vojna: novi viri in metodološki oprijemi. 25. januarja prihodnjega leta bo na vrsti mednarodno srečanje z naslovom Fašizem, Donava in Balkan ob koncu tridesetih let. Protij koncu leta 1990 pa je predviden mednarodni povesni o Trstu med drugo svetovno vojno.

Razstava Zorana Mušiča

Galerija Tržaške knjigarne nadaljuje s svojo razstavno dejavnostjo. Sedaj je na vrsti znani slikar, goriški rojak Zoran Mušič, ki pa se je po vojni preselil v Benetke in Pariz. V okviru razstave je na ogled tudi televizijski film, ki ga je za italijansko radiotelevizijo pripravila Ivana Suhadolc.

ALOJZIJ TURK

Kosovo in Makedonija deželi tragedij (14)

Takrat je v Beogradu in v razna mesta v Srbiji, Makedoniji in na Kosovu prišlo večje število slovenskih redovnic, posebno usmiljenk in tudi mariborskih šolskih sester, ki so jim po bolnišnicah v Sloveniji na hitro odpovedali službo ter jih izselili iz njihovih samostanov, češ da jih bodo porabili za bolj koristne namene, četudi nikdar ni bilo pritožb čez njihovo naravnost vzorno izpolnjevanje dolžnosti. Odgovorni za zdravstveno službo v omenjenih pokrajinah so povabili te redovnice v svoje ustanove, ker jim je primanjkovalo kvalificiranega osebja. Povsod so jih z veseljem in hvaležnostjo sprejeli, tudi v vojaških zdravstvenih ustanovah, ter hvalili njihovo sposobnost in odgovornost. V večini zdravstvenih ustanov jih sedaj ni več, ker so pač zaradi starosti odšle v pokoj ali pomrle, naraščaja pa seveda v teh krajih ni bilo. Povsod jim je še vedno žal za njimi.

Ignacijevo leto

Jeziuiti po vsem svetu se pripravljajo na Ignacijevo leto. Prihodnje leto 1990 bo namreč minilo 450 let, kar je sv. Ignacij ustanovil Družbo Jezusovo. Bilo je leta 1540. Že naslednje leto 1991 pa bo poteklo 500 let od Ignacijevega rojstva.

Jeziuitska skupnost v rojstnem kraju sv. Ignacija, v Loyoli, pripravlja prostore za tisoče in tisoče romarjev in gostov, ki že prihajajo. Največ pa jih pričakujejo med 27. septembrom 1990 in 31. julijem 1991.

Nekatere province so v svojo pripravo na jubilejno leto vključile duhovne vaje v vsakdanjem življenju za vse svoje člane.

Razne skupnosti z ignacijansko karizmo v Franciji pripravljajo veliko peš-romanje iz Lurda preko Xaviera — rojstnega kraja sv. Frančiška — v Loyolo. Romanje bo prihodnje leto od 18. do 31. julija. Romanje bo imelo francoski značaj, vendar bodo povabili vse skupine Evrope in sveta.

Duhovna priprava za Božič

V zadnji številki našega tednika najavljeno duhovno pripravo na Božič, ki bo na tretjo adventno nedeljo v »Le Beati-

Mešani pevski zbor Prosvetnega društva Mačkolje

vabi na jubilejni koncert ob

40-letnici neprekinjenega delovanja, ki bo v nedeljo, 10. decembra, ob 16.30 v srenjski hiši v Mačkoljah.

tudin» v Trstu, bo vodil jezuitski provincial p. Jože Kokalj, ki se je letos mudil v Indiji in napisal knjigo »Pogovori ob Gangesu«. Ko smo ga vprašali o naslovu duhovne priprave, je odgovoril: »Razmišljali bom o svoji osebnosti življenjski zgodbi. Obenem bo priložnost za skupni pogovor o vprašanih udeležencev. Med duhovno obnovo, ki smo jo imeli, tudi v »Le Beatiudin«, pred veliko nočjo, je bilo veliko zelo globokih vprašanj in ploden pogovor o le teh.«

Duhovna priprava se bo pričela ob 9. uri in se bo zaključila ob 16. uri.

Udeležijo se je lahko vsi, ki bi se radi tudi duhovno pripravili na Božič in ga globlje doživeli.

Prijave sprejema tel. št. 220332 (Kunčič).

★

Zaradi boleznih med solisti je bila odložena opera Tolminski puntarji v Kulturnem domu v Trstu. Novi datum bo pravčasno objavljen. Na ogled pa je razstava dokumentov o tolminskem punktu. Dijaki si jo lahko ogledajo tudi dopoldne.

Revija pevskih zborov v Kulturnem domu v Trstu

Praznik slovenskega petja in slovenske pesmi v nedeljo, 26. novembra, v Kulturnem domu v Trstu, kjer je nastopilo petnajst tržaških pevskih zborov. Čeprav je spored trajal, z majhnim premorom, tri ure, je bil tako pisan po izvajanju, izvajalcih in izboru pesmi, da ni utrudil in je moral zadnji, barkovljanski zbor dodati še eno pesem, Vrabčevu Zdravljico. Da je nastopilo v organizaciji Zveze cerkvenih pevskih zborov, ki prireja vsakoletne zborovske revije, petnajst zborov s Tržaškega, je dosti. Razveseljivo je tudi, da je na reviji nastopilo veliko mladih pevcev in nad polovico mladih pevovodij. Kakor piše v spremnih besedah na programu, je ta jesenski zborovski nastop v namenih organizacije bolj študijskega kot manifestativnega značaja, nekak vstopni izpit v novo delovno sezono, ki vidno vpliva na nadaljnje delovanje zborov, ki so nastopili. Petje je najbolj razširjena in ljudska vrsta glasbe, ki vpliva na najširše plasti prebivalstva. Gobjimo ga iz umetnostnih razlogov in narodnih, ker je znak naše prisotnosti in življenjske volje in moči. Program, ki je bil izveden v nedeljo na odru tržaškega Kulturnega doma, je bil pester in zanimiv. Slišali smo skladbe velikih klasikov vokalne glasbe, kakor so Gallus, Arcadelt, Lasso; velikih svetovnih skladateljev, kakor sta Saint Saëns in Mendelssohn; priznanih slovenskih skladateljev, kakor so Vrabec, Simoniti, Gobec, Adamič, Jereb, Mašek in drugi; skladbe starejših in mlajših avtorjev, skladateljev s Primorskega in iz drugih slovenskih pokrajin. Med njimi so bile tudi novosti, na pr. skladbi Basen in Zgodovina mladega skladatelja Ivana Florjanca, ki večkrat prebiva med nami na Opčinah, pesem tržaške glasbenice Dine Slama Istran in modernistično zasnovana skladba Ecce skladatelja in ka-

pelnika v tržaški stolnici Marca Sofianopula. Na sporedu so bile tudi slovenske ljudske pesmi v žlahtnih priredbah in harmonizacijah L. Lebiča, C. Preglja, P. Merkuja, F. Marolta, U. Vrabca in Z. Švkaršiča.

Nastopili so naslednji pevski zbori: rojanski cerkveni mešani pevski zbor (vodja Humbert Mamolo), MEPZ »Sv. Jerneje« (Opčin (Janko Ban), dekliški pevski zbor »Devin« (Herman Antonič), MEPZ »Mačkolje« (Ignac Duh), DPZ Glasbene matice (Stojan Kuret), moški pevski zbor Novega sv. Antona (Edi Race), dekliška skupina »Vesela pomlad« z Opčin (Franc Pohajač), škedenjski MEPZ (Dušan Jakomin), MEPZ »Skala« iz Gropade (Anastasiya Puč), MEPZ »Kolonkovec« (Dalka Šturman), DPZ »Slovenski šopek« iz Mačkolj (Ljuba Smotlak), cerkveni MEPZ iz Sv. Križa (Albin Verginella), ZPJ »Repentabor« (Anton Bedenčič), MOPZ »Fante iz pod Grmade« (Ivo Kralj) in MEPZ »Milan Pertot« iz Bankovelj (Aleksandra Pertot).

V nagovoru na začetku revije je predsednik Zveze, Zorko Harej, povedal tudi, da je ZCPZ za priložnost letošnje pevske revije izdala zbirko zborovskih skladb, odbranih od tistih, ki so bile prvič izvedene na revijah zborov Zveze. Pesmarica »Od Portoroža do Devina«, po naslovu prve uvrščene pesmi, je sad stalnega prizdavanja in priporočil Zveze zborom pred to jesensko prireditvijo, naj v svoj spored vključijo po možnosti po eno novo skladbo, ki naj bo po glasbi in besedilu izraz naših ljudi in njihovih teženj v sedanjem času. Povedal je še, da bo obsegal prihodnji božični koncert Zveze, ki bo v nedeljo, 14. januarja, v tržaški stolnici, samo Vrabčeve skladbe, Božični sijaj in priredbe slovenskih božičnih ljudskih pesmi, raznih krajev in časov, ki pomenijo glasbeno praznovanje Božiča na Slovenskem

že in naših narodov. Za ilustracijo naj navedem samo dejstvo, da so me pravoslavni Ohridčani, kakih 20 družin, pred vojno zatožili v Vatikanu, češ da jih ne maram sprejeti v katoliško Cerkev. Res so se mi te družine prijavile za prestop (ne za prekrščevanje, ker se po katoliškem nauku krščeni ne more dvakrat krstiti, pravoslavni pa so za nas veljavno krščeni). Njihovo prošnjo sem zavrnil, ker jih je do odločitve pripeljal njihov prepis s tamkajšnjim pravoslavnim škofom dr. Nikolajem Velimirovičem, ki je bil znan po protikatoliški usmerjenosti. In zelo se je trudil, da bi mi preperečil zgraditi katoliško kapelo, kar je bila opravljena želja številnih katoličanov. Zaradi tožbe je moral takratni moj ordinarij svetniški škof Gnidovec v Rimu opravičiti oz. razločiti moje stališče.

Uspelo mi je razviti tudi dobre stike z državnimi oblastmi, npr. s komisijami za odnose z verskimi skupnostmi, in to z zveznimi, republiškimi in mestnimi. Kot predstavnik katoličanov v glavnem mestu pa sem bil ob državnih praznikih in različnih posebnih priložnostih vedno povabljen na sprejeme, kjer sem se srečal

Iz slovenske Koroške

Celovski zvon, letnik 7. šte. 24

Dosti običajno je, da revije, ki nam jih poštar vrže v nabiralnik, kar na hitro malo prelistamo in odložimo za kasnejše branje, do katerega pa pogosto zaradi pomanjkanja časa sploh ne pride.

Zato bi rad posebej opozoril na šte. 24 Celovskega zvona, ki je res vredna branja.

V uvodniku prof. dr. Marija Spielera na kratko in jasno poroča o tam, kaj se je v zadnjem času na Koroškem dogajalo in je važno za slovenski narodni obstoj.

Predavanja Vinka Ošlaka na mednarodni esperantski konferenci lani v avgustu v lotariškem Metzu »Med manjšinstvom in univerzalnostjo« se zdi na prvi pogled komaj vredno branja. V resnici pa je za vse zamejce na Koroškem, Tržaškem in Goriškem izredno aktualno, ko se avtor v klenem jeziku sooča s pojmom manjšina, ki je neprimeren in nam Slovincem vedno v škodo; s pojmom asimilacija, ki se ji vedno bolj vdajamo, ki pa ni znak naprednosti, temveč znak razpadanja lastne identitete; dalje pokaže, da vodi pot v univerzalnost prav preko poglobljanja narodne posebnosti. To je branje za vsakega delavca, ki na katerikoli način oblikuje javno mnenje in okolje.

V splošno slovensko debato o polpreteklem času poseže Janez Rotar s prispevkom »Vetrinjsko Polje«, v katerem opisuje divjanje revolucionarjev na Brezovicah in okolici v letu 1942 in ob koncu vojne. Zrtve so njegovi sorodniki, sami zavedni slovenski dijaki ali že diplomiranci, seveda katoliško usmerjeni, ki bi bili nevarni komunističnemu režimu po vojni. Avtor je stvaren, življenjski in pripovedno zelo dober.

Tretji prispevek je napisal Mladen Aleksander Švarc, rojen 1952 v Ljubljani, filozof in sociolog, član uredništva revije 2000 in član izvršnega odbora Slovenskega krščansko-socialnega gibanja. Naslov prispevka je »Perestrojka, demokratizacija, demokracija«. Zelo dobro analizira komunistično ideologijo ter njeno uresničenje in neuresničenje v Sovjetski zvezi, v Jugoslaviji. Vizionarno pokaže na izhod iz krize, ki jo doživljajo sedaj države realnega socializma.

Ta številka je res vredna branja!

—C.C.

Celovec - Razne vesti

Mohorjeva je kot knjižni dar za leto 1990 izdala naslednjo zbirko: Koledar, Lev Detela - Stiska in sijaj slovenskega kneza, Peter Fister - Arhitektura Zilje, Roža in Podjune, Clemens v. Brentano - Življenje in trpljenje Jezusa Kristusa in njegove Matere Marije (na razpolago sta že oba dela). Izven rednega knjižnega daru so na razpolago še otroška slikanica Moj pastir, glasbena kasetna in zbirka povesti Ivan Cankar in Mohorjeva.

V petek, 1. decembra, je v dvorani Slomškovega doma predaval prof. dr. Stanko Janežič iz Maribora. Predstavil je Rusko cerkev v času perestrojke v besedi in sliki. Poleg njega je nastopila še članica mariborskega gledališča Svetlana Cursina, ki je zapela nekaj ruskih duhovnih in narodnih pesmi.

Isti večer je nastopilo nekaj mladinskih zborov raznih koroških gimnazij v celovškem televizijskem studiu za akcijo »Luč v temi«, ki v adventnem in božičnem času v celi Avstriji zbere precej milijonov

z najvišjimi predstavniki oblasti, tudi s predsednikom Titom.

V Beogradu je bilo veliko tujih diplomatskih predstavnikov, s katerimi sem se ob njihovih državnih praznikih in posebnih priložnostih tudi srečeval; posebej seveda s katoličani, ki jih je bilo med njimi vedno precej. Za njih smo imeli vsako nedeljo v stolnici posebno diplomatsko mašo v različnih svetovnih jezikih, kar je vsem ugajalo. Pogosto so mi zagotavljali, da so tamkaj doživljali lepoto in koristnost univerzalnosti katoliške Cerkev.

Kot nadškof sem ohranil odlične zveze z državnimi in pravoslavnimi ustanovami. Vsi so poudarjali, da imamo zares dobro urejene odnose; kljub temu se ne moramo pohvaliti, saj se mi ni posrečilo dobiti zahtevanih dovoljenj za nujno potrebno cerkvico (skromno kapelo) na Karaburni v Beogradu in še nekaj stavb. Najvišji so sicer pokazali razumevanje in dobro voljo, »nižji« pa so vedno vse onemogočili. Star pregovor pravi, da se je lažje sporazumeti s sultanom kot z vaškim agom.

S papežem sva se dvakrat osebno srečala in pogovarjala. Moram poudariti, da

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Marij Čuk

LEPO JE V NASI DOMOVINI BITI

Krstna uprizoritev

Režija Jože Babič

Premiera v četrtek, 7. decembra, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu. Abonma red A Ponovitev: v soboto, 9. decembra, ob 20.30

Abonma red B

v nedeljo, 10. dec., ob 16.00 red C

v sredo, 13. dec., ob 20.30 red D

v četrtek, 14. dec., ob 20.30 red E

v soboto, 16. dec., ob 20.30 red F

v nedeljo, 17. dec., ob 16.00 red G

Ponovitev v Kulturnem domu v Gorici:

v ponedeljek, 18. dec., ob 20.30 red A

v torek, 19. dec., ob 20.30 red B

šilingov za prizadete in osirotele otroke. Med nastopajočimi je velik aplavz počela tudi slovenska gimnazija z dvema slovenskima in eno rusko pesmijo. Prireditelji so smekali za radio in televizijo in jo bodo gledalci po Koroškem lahko gledali v tretjem adventnem tednu.

Prva adventna nedelja je v Mohorjevo kapelo privabila res veliko število vernikov. Blizu 50 otrok vseh starosti se je zbralo okrog oltarja in p. Romana, ki je poleg ravnateljice šole tudi spremljal petje na kitaro. Da je bila njegova pridiga bolj pogovor z otroki mu ni nihče zameril, saj smo se vsi počutili kot ena velika družina.

R.B.

Šport

Prvi poraz za Olympio

Crismare Ecologia iz Tržiča je s 3:2 (15:13, 15:13, 16:17, 5:15, 15:9) prvokrat letos premagal Olympio, ki pa tokrat ni zaigrala kot zna. V sicer mrzli telovadnici, brez publike in s sodniki, ki našim očitno niso bili naklonjeni, se plavi niso znašli in niso zaigrali z njim značilno suvereno igro. Sprejem je bil negotov, podaja pa vse preveč enostavne, skoraj vedno v pozicijo 4, skoraj nobene hitre žoge, malo žog v hrbet. To je seveda olajšalo pot nasprotnikom, ki so imeli lažjo igro v bloku, saj ga ni bilo težko pravilno postaviti.

Nasprotni trener pa je sproti ugotovil vse šibke točke na strani Olympie, tako da je Crismare serviral stalno na najbolj negotovega v našem moštvu. Kljub temu pa so plavi vodili v vsakem setu, zmagali so tretjega in z lahkoto tudi četrtega, ko se je poškodoval Simon Terpin (zvin gležnja) in namesto mogoče zmage so naši v petem setu položili orožje.

Moramo pa priznati, da je Crismare solidna ekipa, ki ima igralski kader za višjo ligo, obenem pa so naši pokazali porazu navkljub mestoma dobro igro, zlasti pa poboljšanje v obrambi, posebno kar se tiče odbitih žog od nasprotnega bloka, ki so še do pred kratkim nemoteno padale na igrišču.

Simonova poškodba je prišla prav v trenutku, ko se mora Olympia spoprijeti z vodilnimi Cima-Sacile, naslednji teden pa z Valom in potem še z Borom, to se pravi, da čaka naše serija delikatnih tekem, v katerih bodo morali dati vse od sebe, da nadoknadijo hudo izgubo najboljšega tolkača.

Prihodnja tekma bo v telovadnici Olympie ob 20.30 proti Cima-Sacile.

je bil pogovor zares prijeten in konstruktiven. Papež je pokazal izredno razumevanje za razmere v beograjski škofiji in tudi za položaj katoličanov v naši državi.

Ko se oziram na prehojeno pot, pot polno težav in nevarnosti, šele spoznavam, kako je tudi trpljenje potrebno in koristno, četudi takrat, ko ga doživljamo, ne moremo doumeti, za kaj bi bilo dobro. Zares me je življenje kovalo in drobilo, a sem vendar ostal — tudi v lepem spominu mnogih. In zadovoljen sem, da sem bil lahko toliko ljudem, posebno takim, ki so bili osamljeni in prezrti, ponižani, v tolažbo in pomoč. Kaj drugega naj mislim sedaj in kaj naj želim po vsem tem, razen tega, kar je želel svetopisemski starček Simeon, ki je zapel: »Zdaj odpusti svojega služabnika, o Gospod, po svoji obljubi v miru« (Lk 2,29). Nisem sicer dočkal ne miru (v pravem pomenu besede) po celem svetu, ne harmonije v naši domovini, ki bi nam lahko omogočila zares mirno in srečno življenje. Upajmo, da bo do tega, čeprav še ni prišlo, ko bosta prevladala razum in poštenje.

(Se nadaljuje)

Srebrni jubilej SSG

Skavtinja pri obljubah

Mladi imajo dober spomin, zato so se spomnili tudi, da letos goriška skavtska organizacija obhaja 25-letnico, to je srebrni jubilej. Zapomnili so si tudi datum: 10. junija 1964. Tisto nedeljo so prišli dr. Jože Prešeren in nekateri skavti iz Trsta in se v Katoliškem domu srečali s prvimi našimi fanti, ki so o skavtih na Tržaškem slišali, a o skavtizmu le malo vedeli. Zeljni pa so bili postati skavti. Mislim, da je bilo takrat navzočih osem ali devet fantov.

Tako se je začelo, tiho in skromno, brez izkušenj, toda z gorečo željo postati skavti.

V nedeljo, 3. decembra, se je v stolnici pokazalo, kako je želja padla na plodna tla. V cerkvi je bilo mladine kot zlepa ne. Prišli so goriški skavti in skavtinja, pa tržaški prijatelji in tudi zastopniki iz Slovenije, saj je tudi tam vstala želja po skavtizmu kot si ga je zamislil Baden Powell. Prišli so tudi starši in prijatelji, tako da je bila stolnica kar dobro polna. Uvodna beseda je imel načelnik Mauro Leban, ki je pojasnil, zakaj so se zbrali in zakaj samo pri zahvalni maši in ne na kakem zunanem slavlju, kot je običaj o sličnih jubilejih. Za uvod v mašo in potem med mašo so ob spremljavi kitar peli skavti-skavtinja svoje skavtske melodije. (Naj oprostijo: Zakaj ne zapojejo tudi kake pristno naše slovenske liturgične pesmi? Saj jih imamo veliko in lepih. Ker so bili navzoči tudi italijanski skavti, bi slišali tudi oni, kako mi Slovenci pojemo). Mašo je vodil dr. Oskar Simič ob somaševanju dr. K. Humarja in g. Cvetka Zbogarja, župnika pri Sv. Ivanu. G. Simič je tudi spregovoril mladim in jim položil na srce geslo: Vsak dan vsaj eno dobro delo, saj moramo gledati s srcem in ne samo z očmi.

Naj omenim, da je organizacija skavtinj nekoliko mlajša. V Gorici smo se namreč trudili, da bi dekleta pridobili za skavtizem. Kar ni uspelo v Gorici, je kako leto pozneje uspelo v Steverjanu na po-

budo takratnega župnika ravno msgr. O. Simiča. Iz Steverjana so se potem skavtinja razvejale po naših vaseh in tudi v Gorici. Danes se po številu in tudi po dejavnosti kosajo s fanti.

Mašo so skavti oblikovali, kakor so oni vajeni, ne samo s petjem, marveč tudi z branjem beril, s prošnjami, z uvodom v očenaš, z zahvalo po sv. obhajilu. Liturgično na mestu je bilo tudi, ko so pred darovanjem prinesli na oltar kruh, vino in cvetje. Res doživeta maša tudi zato, ker so zelo številni pristopili k sv. obhajilu.

Po maši je pred cerkvijo bila »agape«, vsem so namreč ponudili kruha in čaja. Vsi starejši iz srca voščimo naši Slovenski goriški skavtski organizaciji, da bi slavila še nadaljnje jubileje, kot je voščil tudi g. Simič.

Sivi medved

P.S.: Ob nedeljskem zahvalnem slavlju so skavti pripravili tudi številko svojega glasila Planika. V glavnem so v Planiki poročila o raznih taborih v preteklem poletju.

TUDI STAREJSI HREPENIJO PO BOGU. Imam 70 let in bi se rad povrnil k veri svojih očetov. A ne vem, kje naj začnem. Moj ded in praded sta bila pravoslavna duhovnika. A jaz sem se rodil v času, ko je bilo prepovedano verovati v Boga. Sedaj pa smo hvaležni Gorbačov, ki pusti, da vsak veruje, kar hoče.

Čestitke

Družino Florjana in Nežice je osrečil prihod prvorojenca

TADEJA

S staršema se veselijo in jima iskreno čestitajo člani zbora »Lojze Bratuž«.

Srečnima staršema čestitajo društvo »F. B. Sedej«, mešani zbor, pevška skupina »Ste-verjanci«, SSK Steverjan ter celotno farno občestvo.

Dvojezičnost jih moti

Na eni zadnjih sej goriškega občinskega sveta je demokrščanski svetovalec Sdraulig vprašal župana, kaj misli o dvojezičnih vprašalnih polah, ki jih je goriška dekanija delila po cerkvah za popis obiska nedeljske maše (jasno je tu marsikoga bolela slovenska beseda). Župan je odgovoril, da je verjetno to bilo narejeno iz praktičnih razlogov. Sedaj bomo še izjavo vodstva PSDI, ki ga prav tako boli »vsiljena« dvojezičnost (prav oni, ki verjetno malokdaj obiskujejo nedeljsko mašo...).

Načelnik svetovalske skupine SSK Paulin pa je vprašal, kako je z izključitvijo Podgore iz vladnega zaščitnega zakona. Župan je odgovoril, da je občinska uprava še vedno za ponovno vključitev Podgore.

Božični Pastirček

Za božične praznike je Pastirček št. 3 razveselil svoje prijateljčke z res bogato vsebino: v celoti je »božičen«. Na uvodni strani je Božično voščilo Ljubke Sorli. Z božično vsebino sta tudi dve igrici: »Marija in Jožef iščeta prenočišče«. Napisali so jo dijaki 3. C s š »I. Kosovel« z Opčin; drugo igrico »Sveti trije kralji« je prispevala Ana Marija Zlobec.

Pastirček ni pozabil na sv. Miklavža; tudi o njem govorijo nekateri sestavki. Poleg tega so v zadnji številki Pastirčka še stalne rubrike in dosti novega drobiža. Tej številki je priložena še posebna božična priloga »jaslice«, ki naj jih otroci pobarvajo po svojem okusu in bodo imeli svoje jaslice ne tiste kupljene v trgovini. Res, Pastirček je bogat, četudi nima denarja. Bogat je po zaslugi urednikov in sodelavcev.

Prosvetno društvo »STANDREŽ« sklicuje

OBČNI ZBOR

v sredo, 13. decembra, ob 20.30
v župnijski dvorani v Standrežu

DAROVI

Za Katol. glas: v spomin Zore Piščanc N. N. družbenica 50.000 lir.

Za Katol. glas: Bruna namesto cvetja na grob pok. Zori Piščanc 50.000; Ema Urdih v spomin na gdč. Zoro Piščanc 10.000; Breclj, Devin v spomin na pok. Stankota Sirca 20.000 lir.

Za Katol. glas: Sonja Stubel v počastitev spomina Zore Piščanc 20.000; N. N. v drag spomin pok. Zore Piščanc 100.000 lir.

Za katol. dom: v spomin Marije darujeta Gina in Silvana 40.000 lir.

Za cerkev na Sv. gori: N. N., Podgora 50.000 lir.

Karmela in Štefanija za slov. misijonarje 200.000, za lačne 100.000, za KG 50.000 lir.

Za semenišče v Vipavi: N. N. 250.000 lir.
Za P.D. Standrež: Dušan Brajnik namesto cvetja na grob Kazimirja Brajnika 50.000 lir.

Okroglič-Liuzzi K. daruje: za Katol. glas 200.000, za Sv. goro 500.000, za semenišče v Vipavi 500.000, za cerkev sv. Jurija Kanalski Kal 500.000 lir (skupaj 1.700.000 lir).
V spomin na svoje pokojne daruje Valerija Čuk (Trebče, 142): za cerkev sv. Andreja v Trebčah 80.000, za Marijanišče 35.000, za duhovne poklice na Rakovniku 30.000, za Katol. glas 25.000, za godbo V. Parma 20.000, za Ljudski dom v Trebčah 20.000, za skupnost Družina 20.000, za trebenske skavte 10.000 lir (skupaj 240.000 lir).

Za obnovitev cerkve na Opčinah: Giorgolo ob zlati poroki 90.000; Kristina Grigič v spomin na Anico Škerlavaj 10.000; ista 10.000; Andreina Malalan v dober namen 40.000; Marija Malalan v dober namen 50.000; Tončka Sosič 5.000; N. N. 300.000; Sabina Danu-Knez 10.000; Marija Milič-Skerlavaj v spomin na Anico Škerlavaj 20.000; Vera in Edi Forza v spomin na prof. Josipa Tavčarja 30.000; Vilma Kalin v spomin na teto Hrovatin: 50.000 in na pok. iz družine Kalin 50.000; Fani Malalan v spomin na Anico Škerlavaj 20.000; Pina Breclj 20.000; Slavka Ferlat 30.000; Eda in Vinko v spomin na Anico Škerlavaj 50.000 lir.

Za cerkvico v Cerovljah: Marica Sirca, Mavhinje v spomin na gdč. Zoro Piščanc 50.000; Marica in Talka Sirca namesto cvetja na grob bratranca Stanislavu Sirca 40.000 in za zbor »Fantje izpod Grmade« 30.000 lir.

Za cerkev v Mavhlnjah: druž. Sirca-Terčon, Mavhinje 1, ob smrti Stanislava Sirca 100.000 lir.

Za pečansko cerkev: Krista, Vida in Danila Tomažič v spomin na Zoro Piščanc 100.000 lir.

Za obnovitev cerkve na Ferlugih: Ada Markon 18.000 lir.

Za popravila cerkve v Ricmanjih: N. N., Trst (v čast sv. Jožefu za srečno operacijo) 100.000; Valerija Grizoni, Karmenka 40.000; Wanda in Ferdinand Kuret, Ricmanje v spomin na pok. starše 50.000 lir.

Za Apostolstvo sv. Cirila in Metoda v Trstu: Marija in Marko, Trst ob 3. obletnici odhoda v večnost mame Elvire 50.000 lir.

Za Slovensko Vincencijevo konferenco v Trstu: Lojze Sosič v spomin Zore Piščanc 20.000 lir.

Za popravilo cerkve pri Stoblaniku: Tržaški duhovniki 1.000.000 lir.

Za misijon p. Kosa: Tončka Sosič 20.000; druž. Sosič za gobavce na Japonskem 50.000; Mira Hrovatin 100.000 lir.

Za slov. misijonarje: N. N., Podgora 50.000 lir.

Za misijone: Ema Urdih v spomin na pok. Dragico in Stanislava Sirca, Mavhinje 10.000 lir.

Za misijone: Marija Markuža 100.000 lir.
Vsem podpornikom našega lista Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

OBVESTILA

Shod Marijine družbe v Gorici bo v nedeljo ob 16. uri; pri shodu bo obnovitev posvetitve M.B.

Polnočnica v Gorici bo pri Sv. Ivanu.

Pri kapucinih v Gorici zadnjo nedeljo adventa odpade večerna maša, ker je božična vigilija. Na Božič pa bo redna maša ob 19.30. Maša bo slovesna, ker bomo obhajali 17.letnico kar se je obnovila pri oo. kapucinih maša za slovenske vernike. Pevci lepo vabljeni!

Nabirka za naše zavode v Gorici bo tretjo adventno nedeljo, 17. decembra.

ACM Gorica vabi k maši za edinost v ponedeljek, 11. t. m., ob 16. uri v Zavodu sv. Družine.

Slovenska Vincencijevo konferenca v Trstu vabi k maši za duhovne poklice in k božični duhovni obnovi v četrtek, 14. decembra, ob 16. uri pri Solskih sestrah pri Sv. Ivanu v Trstu

V Društvu slovenskih izobražencev v Trstu bo v ponedeljek, 11. decembra, predstavitve zbirke novih pesmi Zveze cerkvenih pevskih zborov. Govoril bo Zorko Harej, pel bo zbor Sv. Antona Novega pod vodstvom Edija Raceta. Začetek ob 20.30.

V torek, 12. decembra, ob 20.30 bo v prostorih knjižnice D. Feigel v ul. Croce Feiglov večer. Predvajali bodo tudi TV film »Supervitalin«.

NAROČNINE ZA LETO 1990

Italijanska pošta je zmeraj bolj neredna, a tudi iz leta v leto dražja. Tako so se že med letom podražile in se bodo še podražile v letu 1990 pristojbine za tiskovine, oz. za časopise.

Vsled tega je naš časopis prisiljen, da nekoliko prilagodi naročnine za leto 1990. V TRAFIKAH in po cerkvah ostane cena nespremenjena, tisoč lir za izvod.

NAROČNINA ZA ITALIJO po pošti letno 45.000 lir.

TUJINA: Evropa in ostale dežele po navadni pošti 70.000 lir.

LETALSKA POŠTA 95.000 lir ali 70 USA dol.

Kot povedano, poviški so zaradi višjih poštih pristojbin.

Upamo, da bodo naročniki razumeli, zakaj ti poviški, in da nam bodo ostali zvesti. Za dosedanjo zvestobo vsem naročnikom najlepša hvala.

Spored od 10. do 16. decembra 1989

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 9.45 Pregled slovenskega tiska v Italiji. 10.00 Mladinski oder: »Ve sele sanje«. Prvi del. 11.45 Vera in naš čas. 14.10 »Rosa L.« 7. del (ponovitev). 15.30 Sport in glasba.

Ponedeljek: 8.10 Iz Četrtekovih srečanj: In exilium. 9.30 Slovenska lahka glasba. 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja. 12.40 Ubald Vrabec, skladatelj in zborovodja. Poje zbor Jacobus Gallus. 14.10 Otroški kotiček: »Mojster, nika!« 14.30 Gospodarska problematika. 16.00 Mi in glasba. Slovenski glasbeni dnevi 1989. 17.10 Finžgar: »Pod svobodnim soncem«. 56. nadaljevanje. 17.25 »Mladi val« - radio za vas, vi in radio.

Torek: 8.10 Stari časi družabnosti. 9.10 Ljudski motivi. 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja. 12.40 Cecilijanka 89. Mešani zbor Standrež. 16.00 Mi in glasba. Slovenski glasbeni dnevi 1989. 17.10 Finžgar: »Pod svobodnim soncem«. 57. nadaljevanje.

Sreda: 9.30 Ljudski motivi. 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja. 12.25 Priljubljene melodije. 12.40 Cecilijanka 89. Pevska skupina Steverjan. 14.10 Otroški kotiček: »Kaj je v ribičevi mreži?« 14.30 Na goriškem valu. 16.00 Mi in glasba. Kitari Igor Starc v našem studiu. Pavle Merku: Hrvaška ljudska pesem; Slovaška ljudska pesem. 17.10 Finžgar: »Pod svobodnim soncem«. 58. nadaljevanje.

Četrtek: 9.00 Južnoameriška folklor. 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja. 12.25 Priljubljene melodije. 12.40 Cecilijanka 89. Dekliški zbor Devin. 15.10 Četrtkova srečanja: Jugoslavija 1918-1941. 16.00 Mi in glasba. Dekliški zbor Cantairi Oga Atha Cliath iz Dublina na Irskem na letošnjem mednarodnem zborovskem tekmovanju Cesare Augusto Seghizija v Gorici. 17.10 Finžgar: »Pod svobodnim soncem«. 59. nadaljevanje. 17.25 »Mladi val«. Goriška dijaška tribuna.

Petek: 9.00 Folklor jugoslovenskih narodov. 12.40 Cecilijanka 89. Mešani zbor Pod lipo iz Špetra. 14.10 Otroški kotiček: »Črno na belem«. 14.30 Od Milj do Devina. 15.10 Kulturni dogodki. 16.00 Mi in glasba.

Sobota: 9.30 Valčki in polke. 10.10 Repentabor, glasbeni popoldnevi stare in sodobne glasbe. Cembolistka Dina Slama. 12.40 Cecilijanka 89: moški zbor Novi sv. Anton iz Trsta. 14.10 »Tam za goro...« - Oddaja iz Benečije, Rezije in Kanalske doline. 16.00 Sobotno popoldne - zabavno kulturna oddaja.

KATOLIŠKI GLAS

tednik - uredništvo in uprava: Riva Piazzutta, 18 - 34170 Gorica - Tel. 0481/533177 - telefax 533177 - poštni tek. račun: 11234499 poduredništvo: Vicolo delle Rose, 7 - 34135 Trst - Tel. 040/414646

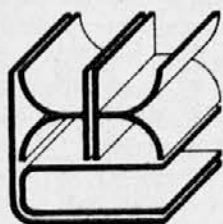
Registriran na goriškem sodišču pod št. 5 dne 28.01.1949

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Pošt. plačana v gotovini - skupina II/70%
Dovoljenje pokr. poštne uprave iz Gorice
Izdaja: KTD Katoliško tiskovno društvo (Società Tipografica Cattolica srl - Riva Piazzutta, 18 - Gorizia - P.I. 00054100318)

Tiska: Tiskarna Budin v Gorici

Cena posamezne številke: 1000 lir
Letna naročnina: Italija 40.000 lir

inozemstvo 55.000 lir
zračna pošta 85.000 lir
Oglasi: za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski oglasi in osmrtnice 500 lir, k temu dodati 19% IVA

**libreria cattolica
katoliška knjigarna**
Piazza della Vittoria - Travnik, 25
GORIZIA - GORICA (ITALY)
Tel. (0481) 84407

Vse za Božič

jaslice, božična drevesca
darila, razni okraski

Vaš Hotel

34170 GORIZIA - GORICA (ITALY) - CORSO ITALIA, 63
TELEF. (0481) 82166/7/8 - TELEX 461154 PAL GO I